

Az Orvosi Numizmatikai Szakosztály életéből

A Magyar Orvostörténelmi Társaság Orvosi Numizmatikai Szakosztálya 2013. november 9-én tartotta hagyományos őszi ülését a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeumban.

A hallgatóság körében a „törzstagokon” kívül – nem kis örömeinkre – vendégeket is felfedezhettünk. A tervezett programban három előadás szerepelt.

Első előadónk *Süle Tamás*, szakosztályunk örökös tiszteletbeli elnöke volt, aki a hivatalos program elkezdése előtt beszámolt *dr. Mészáros M. János* (1929–2009) emléktáblájának avatásáról. Az ünnepélyes eseményre az állatorvosi numizmatika legkiválóbb hazai ismerőjének és művelőjének, szakosztályunk volt tagjának a szülőfalujában, Mocsán került sor 2013. szeptember 27-én. A beszámolót követően kezdődött „Érdekességek és műhelytitkok az »Újabb« pécsi orvosi érmekből (Válogatás a Pécsi Dénárban megjelent sorozatból)” című, nagy érdeklődéssel várt előadása. A *Pécsi Dénár* olvasói előtt nem ismeretlen *Süle Tamás* 2008-ban induló cikksorozata. Az eddig napvilágot látott 23 cikkben ismertetett 24 érme közül hét, valóban szép numizmatikai alkotást mutatott be. A Takátsy Gyula, Korompay Tihamér, Boros György, Lázár Gyula, Rádlér Antal, Benkő György és Heim Pál arcvonásait megörökítő érmek részletes leírása és az érmeképek bemutatása mellett számos érdekes orvostörténelmi adatot hallhattunk az előadótól, aki az ábrázoltakkal kapcsolatos sok-sok személyes emlékét is megosztotta a jelenlévőkkel.

A második előadást *Csoma Zsigmondné*, a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum (SOM) éremtárának nyugalmazott vezetője tartotta „Sz. Egyed Emma érmei a SOM éremgyűjteményében” címmel. A Sopronban élő éremművész a Pedagógiai Főiskola tanáraként ment nyugdíjba. Munkái több külföldi és számos magyar múzeumban, közgyűjteményben megtalálhatók, bronz domborművei középületek sokaságát díszítik, az általa tervezett 5000 Ft-os ezüst emlékpénzek a gyűjtők körében igen közkedveltek. Helyi, megyei, országos és külföldi kiállítások sokasága jelzi aktivitását, egyszermind a művészete iránt megnyilvánuló lanka-

datlan érdeklődést. Több rangos művészeti díj tulajdonosa. A SOM gyűjteményében fellelhető 10 orvosi érme mindegyike szűkebb pátriájával, Sopronnal kapcsolatos. Többségük portrés érme, soproni orvosok (Baranyai Tibor, Fodor Zsuzsanna, Nagy László, Orsós Sándor, Szilágyi László, Úry Előd) arcvonásait örökítik meg, de egészségügyi intézményekkel és tudományos üléssel kapcsolatos alkotások is találhatóak közöttük.

Harmadikként került sor *e sorok írójának*, szakosztályunk elnökének „Bibliai motívumok magyar orvosi érmeken” című, a Biblia és a magyar éremművészet orvosi vonatkozású alkotásainak eddig még fel nem tárt kapcsolatát elemző előadására. Bevezetőül egy rövid ismertetést hallhattak az érdeklődők a Biblia szó jelentéséről és a Szentírás lényegéről, majd 18 olyan érme és plakett részletes ismertetése következett, melyeknek közös jellemzője a rajtuk megörökített bibliai motívum (kép és/vagy idézet). „Az irgalmas szamaritánus” téma változatos képi feldolgozása több portrés érmünkön is megtalálható (Dubay Miklós sebész, Tompa Kálmán belgyógyász, Varannai Gyula belgyógyász, orvos-numizmatikus érme), de találunk példát a „Tóbiás meggyógyítja atyja vakságát” (Hoór Károly szemészprofesszor érme) és az „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket...” (Vida Margit és Stühmer Frigyes gyermekgyógyászok érmei) motívumok numizmatikai megjelenítésére is. A képi ábrázolás mellett bibliai idézet is látható Berzsenyi Zoltán és Szenthe Lajos (sebészek) érmein, míg a Waltner Károly (gyermekgyógyász-professzor) arcvonásait megörökítő érmen önmagában bibliai idézet olvasható. Olyan numizmatikai alkotások bemutatására is sor került, amelyek személyhez nem kötődnek, de a rajtuk látható motívum és a Biblia kapcsolata kétségtelen („Lázár feltámasztása”, „Jézus beteget gyógyít”, „Jézus idős asszonyt vigasztal”, Jézus a keresztfán”). A bőséges program miatt a szokottnál kissé tovább tartó összejövetelen a nem mindennapi téma és a szép érmek látványa a hallgatóság érdeklődését mindvégig lekötötte.

DR. JAKÓ JÁNOS